

תהילים פרק קד / דברי תורה לעילוי נשמתה של רותי כהנים ז"ל
דברים לזכר רות כהנים ז"ל שהקפידה לציין את ראשי החודשים ואהבה את סיפורי התנ"ך

מעגל החיים ממשיך להסתובב

**המזמור נקרא ממש כמו סרט טבע. אפשר לדמיין את ההרים, הנהרות. אך מדוע
נהוג לקוראו דווקא בראשי חודשים?**

אם עלינו לבחור מספר מילים שיסכמו מזמור מקסים זה, בן שלושים וחמישה הפסוקים, שנקרא
בראשי חודשים, תהיינה אלו המילים "מה רבו מעשיך ה'" (כד).

הפסוקים הפסטורליים של הפרק מתארים את העולם, על החי והצומח שבו, כאשר האדם הוא חלק
אינטגרלי מהעולם. לא עליון, לא נזר הבריאה או מטרתה הסופית, אלא פשוט שם, חלק ממנו. לא
יותר ולא פחות מהעצים, ההרים, השפנים והלווייתן. "יצא אדם לפועלו ולעבודתו עדי ערב", בדיוק כמו
הכפירים ש"תזרח השמש יאספון ואל מעונתם ירבצון".

המזמור נקרא ממש כמו סרט טבע. אפשר לדמיין את ההרים, הנהרות, כל חיה וצמח, כחלק מתמונה
שלמה, כחלק מאיזון אקולוגי.

למה דווקא בראש חודש? אולי בראש החודש, בזמן של התחדשות, כדאי להזכר בטבע, בעולם
הגדול שאנחנו חלק ממנו. להיזכר ביופי הקורן הזה שקיים מסביב, בפלא שהוא העולם וחוקי הטבע.
באריות, בחסידות, באוקיינוס, רעידות האדמה והרי הגעש. לקבל קצת פרופורציות. מהן הצרות שלנו
לעומת ההכחדות הגדולות - "תסתיר פניך י

יבהלון, תוסף רוחם יגועון ואל עפרם ישובון. תשלח רוחך יבראון ותחדש פני אדמה". לזכור שמעגל
החיים ממשיך להסתובב, ושמה שנראה לנו כאכזריות הוא חלק מן האיזון של שרשרת המזון, שגם
הכפירים מתפללים בדרכם ומבקשים מהאל אוכלם. להכיר תודה על נחמות קטנות כמו יין שישמח
לבב אנוש, ועל כך שיש לנו שמן, לחם, ועבודה לצאת אליה בבוקר ולחזור בערב.

מול כל היופי והקסם הזה, אפשר רק להתפעם. לא במקרה הפרק מתחיל ומסתיים באותן מילים -
"ברכי נפשי את ה'". המשורר מרגיש צורך לברך את אלוהים על כל הפלאות הללו, מפרט לנו אותן,
ולאחר שפירט מברך שוב באותן מילים, כמעין סגירת מעגל, ומוסיף לחיזוק וסגירה את המילה
"הללויה".

"הללויה" הוא גם שם ספרו של הצלם אבי גולדברג - ספר צילומים בהשראת פרק זה - כל פסוק
מלווה בצילום או מספר צילומים שממחישים אותו או מתכתבים איתו. צילומים מדהימים מכל העולם,
של טבע, נוף, חיות ואנשים. הספר יצא בשנת 2000 בהוצאת משרד הביטחון. עיון בו מומלץ בחום
לחובבי צילומי טבע ולכולם.

ד"ר דפנה קירש היא פמיניסטית דתית, רופאה בהשכלתה,

מרצה על תנך ונושאים נוספים במגוון מסגרות. הביאה לדפוס: רות שגיא

